30 6. marz. lögboðna toll; hefði þá sú orðið raunin á, að enginn vildi kaupa vörur þessar með áminnztum skildaga, hefði verið tilefni fyrir sýslumanninn til að selja þær annaðhvort toll-lausar, eða gegn því, að goldið væri nokkuð af tollinum, eða þá að gjöra ráðstöfun til að vörurnar yrðu fluttar þangað, sem óhætt væri um, að kaupendurnir gætu náð þeim, og þar sem því hefði mátt búazt við, að þær seldust fyrir það verð, er nokkurn veginn samsvaraði virði þeirra. — Þá get jeg og eigi látið mjer líka, að sýslumaðurinn hefir sett í uppboðsskilmálana, að eigi yrði þegið minna yfirboð en 1 kr.; því að bæði er það, að í 18. gr. laganna um skipströnd 14. jan. 1876 er lögreglustjóra boðið að hafa uppboðsskilmálana svo, að þeir fœli engan frá kaupi, og í annan stað er það skylda hans, að gjöra allt, sem í hans valdi stendur, til þess, að stranduppboðið eigi að eins sýnist vera reglulegt uppboð, heldur verði það í raun og veru, eða að það verði regluleg sala, til þess eða þeirra, er mest vilja bjóða í vörur þær, er boðnar eru upp. En uppboðsbókin ber með sjer, að af 152 uppboðsnúmerum hafa 134 númer af björguðum munum verið seld fyrir 1 kr. hvert og að eptir því hefir ekkert yfirboð verið gjört í þau, að 12 númer hafa verið seld fyrir 2 kr. hvert, og að ein 6 númer hafa komizt yfir 2 kr.; enn fremur sjest það á uppboðsgjörðinni, að að fráskildum 3 númerum, á 1 kr. hvert, hafa öll uppboðsnúmerin verið keypt af 2 mönnum, — og virðist auðsætt á því, að kaupendurnir hafa haft samtök um, að koma eigi með yfirboð, án þess að sjeð verði, að sýslumaðurinn, sem segist sjálfur í skýrslu sinni frá 12. nóvbr. f. á. hafa fengið áværing um það, hafi reynt neitt til að leiða þeim, sem á uppboðinu voru, fyrir sjónir, að slíkt kæmi í bága við tilgang uppboðsins, og stefndi auk þess að því að hafa af þeim, sem hlut áttu í strandmununum (útgjörðarmönnum, ábyrgðarmönnum), en það er einkanlega skylda sýslumannsins að sjá um þeirra gagn, þegar þeir eru eigi sjálfir viðstaddir og enginn fyrir þeirra hönd. — Það verður og eigi kölluð góð *conduite* hjá sýslumanninum, þegar hann, sem segir í skýrslu hans, heyrði við uppboðið, að presturinn á Kálfafelli hefði talið hlutaðeigendum trú um, að hann gæti tekið hina seldu muni, yrðu þeir eigi hirtir af fjörunni innan sólarhrings frá uppboðinu, og hótað að gjöra það, að hann skyldi þá eigi grennslast eptir, hvort svo hafi verið, og þá leiða prestinum fyrir sjónir, að slíkt háttalag væri ólöglegt og ósœmilegt, eða að hann skyldi þó eigi að minnsta kosti láta þennan kvitt verða sjer að tilefni til þess, að frœða alla, sem við uppboðið voru, um rjett þeirra á að hirða munina, sem þeir keyptu, af fjörunni.

31 6. marz. — *Brjef* landshöfðingjans *til bœjarstjórnarinnar í Reykjavík um* bœjarsjóðsreikninga. — Eptir að jeg hefi yfirfarið reikning þann um tekjur og gjöld bœjarsjóðs Reykjavíkur árið 1876 með endurskoðunarathugasemdum og úrskurðum á þeim, er mjer var sendur frá bœjarfógetanum 4. þ. m., endursendist tjeður reikningur hjer með ásamt 581 fylgiskjali til geymslu í skjalasafni bœjarstjórnarinnar.

Með því að reikningurinn ber það með sjer, að það 2000 kr. lán, er jeg í brjefi 20. okt. 1875 samkvæmt 19. gr. í tilskipun 20. apríl 1872 lagði samþykki á, að bœjarstjórnin mætti taka til þess að kaupa fyrir það gatnaljósker, hefir verið tekið á reikningsárinu, en að áminnztum 2000 kr. hefir samt eigi verið varið til þess að útvega gatnaljósker, heldur að minnsta kosti að nokkru leyti hafðar til að standa straum af öðrum kostnaði í bœjarþarfir, vil jeg leiða athygli hinnar heiðruðu bœjarstjórnar að því, að eins og eptir 19. grein tilvitnaðrar tilskipunar þarf samþykkis landshöfðingja til þess að taka lán þau, er þar rœðir um, eins mun einnig þurfa samþykkis hans til þess, að verja láninu til annars en þess, er samþykkið hefir verið veitt til.

Út af endurskoðunarathugasemdunum nr. 11 og 12 og úrskurðunum á þeim athugasemdum vil jeg leiða athygli bœjarstjórnarinnar að því, að œskilegt væri, að áætlunin væri þannig samin, að eigi verði nauðsynlegt að fara fram úr henni nema fyrir einhver sjerstakleg atvik, en naumast verður sagt, að því sje að skipta að því er snertir þennan reikning, þar sem, eptir því sem segir í athugasemdunum, hefir verið farið fram úr áætlun í 14 útgjaldaliðum, alls um 3689 kr. 69 a., eða um meir en 17 af hundraði af öllum útgjöldunum í áætluninni samantöldum, sem voru 21124 kr. 14 a. Raunar hefir bœjarstjórnin úrskurðað þessar fjárreiður fram yfir áætlunina samkvæmt 29. grein tilskipunarinnar, og eru þær þannig heimilaðar að því er snertir þennan reikning; en að því er snertir sumt af því, sem endurskoðunarmennirnir hafa bent á, að goldið hafi verið út umfram áætlun, og sem ekki við kemur eingöngu «kalkulatoriskum» kostnaði, þá mundi eptir minni skoðun hafa verið samkvæmara orðum og anda bœjarstjórnarlaganna, að útvega samþykki bœjarstjórnarinnar til þessara útgjalda fram yfir áætlunina, á þann hátt, sem fyrir er mælt í 18. grein tilskipunarinnar, áður en fjeð var greitt úr bœjarsjóði, heldur en að fresta því þangað til reikningurinn samkvæmt 29. gr. var lagður fyrir bœjarstjórnina til úrskurðar, sem sumir bœjarfulltrúar hafa eigi mátt taka þátt í sakir þess, að þeir hafa verið svo viðriðnir útgjöld þau, er um var að tefla. **31**

— *Brjef* landshöfðingja *til stiptsyfirvaldanna um* styrk handa barnaskólum. — Eptir að jeg með þóknanlegu brjefi frá 9. þ. m. hefi meðtekið álit stiptsyfirvaldanna um bónarbrjef þau frá stjórnendum barnaskólanna á Eyrarbakka og á Vatnsleysuströnd, er hingað höfðu borizt, um styrk af fje því, er veitt er í 13. gr. C. 6. í fjárlögum 19. oktbr. f. á., og um eptirlit það frá hálfu valdstjórnarinnar, er hafa ber með slíkum skólum, þegar þeim er veittur styrkur úr landssjóði, læt jeg stiptsyfirvöldunum hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigendum, að jeg hef veitt barnaskólum þessum sinn 200 króna styrkinn hvorum um árið 1878, og eru stiptsyfirvöldin beðin að afhenda hlutaðeigendum hjálagðar ávísanir fyrir fje þessu. **32** 12. marz.

Auk þess er hjer með sett það skilyrði fyrir því, að barnaskólum þeim, er getur um í 13. gr. C. 6 í fjárlögunum, verði veittur styrkur af áminnztu fje eptirleiðis, að stjórnendur skólans sendi stiptsyfirvöldunum eptirrit af reglugjörð hans, og í lok hvers skólaárs skýrslu um hagi skólans hið umliðna ár, um það, hvernig kennslunni hefir verið hagað, hvað mörg börn hafi gengið í skólann, um próf þau, er haldin hafa verið í skólanum og tilhögun á þeim, og enn fremur um efnahag skólans, tekjur hans og gjöld; og eiga skýrslur þessar að vera svo greinilegar, að sjeð verði, að hve miklu leyti skólinn þarf styrks úr landssjóði og verðskuldar hann.

— *Brjef* landshöfðingja *til stiptsyfirvaldanna um* kirkju-vísitazíulaun prófasta. — Stiptsyfirvöldin hafa með heiðruðu brjefi dags. 9. þ. m. lagt undir minn úrskurð fyrirspurn frá prófastinum í Snæfellsnessýslu um það, hvort honum beri eigi 20 álnir í vísitazíulaun í hvert skipti af Ingjaldshólskirkju, sem er eign landssjóðsins, hvort sem kirkja þessi hefir 12 rd. (24 kr.) eða meira umfram nauðsynlegan tilkostnað á ári, og læt jeg stiptsyfirvöldunum hjer með tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda, að reglan um visitazíulaun prófasta í 5. gr. tilskipunar 27. jan. 1847 um tekjur presta og kirkna tekur yfir allar kirkjur landsins, hvort sem þær eru eign landssjóðsins eða eigi. **33** 15. marz.